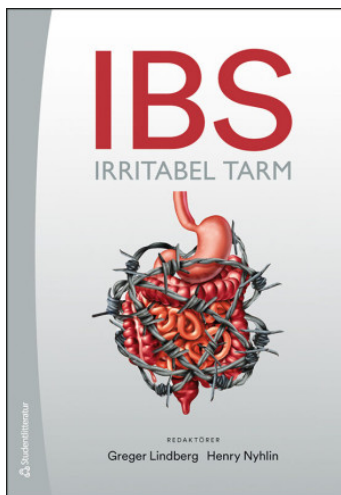

Tar irritable tarmer på alvor

ANMELDELSER

JOSTEIN SAUAR

Gastroenterolog

Sykehuset Telemark, Skien

Greger Lindberg, Henry Nyhlin, red.

IBS

Irritabel tarm. 262 s, ill. Stockholm: Studentlitteratur, 2020. Pris SEK 352

ISBN 978-91-44-13013-2

Irritabel tarm-syndrom (IBS) berører 10 % av befolkningen, og pasientene utgjør mange av dem som kontakter fastlegekontoret. Man hører ofte at pasientene føler at de ikke blir tatt alvorlig nok. Dette er grunnlaget for *IBS*, der Greger Lindberg og Henry Nyhlin er redaktører og 36 medforfattere, hovedsakelig fra Sverige og pasientforeningen Stolte Magar, har bidratt. Boken synes helhetlig og velorganisert og gir fin innføring i fire hovedtemaer: epidemiologi og patologi, diagnostikk og behandling, differensialdiagnoser samt hvordan det er å leve med irritabel tarm-syndrom.

Bokens fire hoveddeler er delt opp i 20 kapitler, alle med referanser. For eksempel er del 3 om differensialdiagnoser inndelt i fem kapitler som omhandler blant annet buksmerte, diaré og forstoppelse. Kapittel 14 om buksmerte er igjen delt opp i syv avsnitt som tar for seg blant annet kronisk pankreatitt, Crohns sykdom, enteral dysmotilitet og Ehlers-Danlos' syndrom. Sistnevnte tema, som var nytt for anmelder inntil nylig, gjennomgår når Ehlers-Danlos' syndrom skal mistenkes, hvordan det diagnostiseres og hvordan man kan behandle de IBS-lignende plagene disse pasientene kan ha.

I boken gjennomgås et mangfold av årsaker som må utredes og utelukkes. Enkelte nyere forskningsfunn er ikke omtalt, for eksempel den rollen patalogisk tarmflora (dysbiose) har vist seg å spille for irritabel tarm-syndrom. I epidemiologidelen påpekes at mer enn halvparten av pasientene som i 1970-årene fikk diagnosen irritabel tarm-syndrom, senere har fått en annen diagnose. Denne observasjonen, og at dysbiose seiler opp som enda en årsak, burde kanskje føre til at vi informerer pasienten om at diagnosen kan være midlertidig og at vi avtaler oppfølging etter en viss tid.

«Man kan lure på om IBS tas mer på alvor i Sverige? Gastroenterologene kan for lite nevrogastroenterologi», sa redaktør og forsker Lindberg på et nasjonalt møte i Oslo i 2018. Lindberg har ledet tynntarmslaboratoriet i Stockholm, ett av to slike laboratorier i Sverige. Allerede i slutten av 1970-årene ble det drøftet hvor et eventuelt norsk tynntarmslaboratorium skulle ligge. At vi fortsatt mangler dette, indikerer etter min oppfatning at vi ikke tar irritabel tarm-syndrom så alvorlig i Norge.

Hele boken er leseverdig, men særlig delen om differensialdiagnoser er et funn av et oppslagsverk og matnyttig for fastleger, gastroenterologer og gastrosykepleiere.

Publisert: 1. februar 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.20.0765

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 15. februar 2026.